

DOLINA BARYCZY

Wydanie III | rok 2017 | nakład 10 000 egz. | ISSN 2544-3488 | DOLINA BARYCZY – blisko przyrody

egzemplarz bezpłatny

PARTNERSTWO dla Doliny Baryczy

Nasz wspólny sukces

Program Edukacja dla Doliny Baryczy 2014–2017 to:

- **11 tysięcy** uczniów – odbiorców działań Programu
- **54 placówki** – od przedszkola do szkół średnich
- **24 ośrodki** edukacji pozaszkolnej
- **ponad 400 godzin** odbytych szkoleń i warsztatów
- **62 rodzaje i ponad 60 000 szt.** pomocy edukacyjnych – gier, puzzli, kart, publikacji, map, które wykorzystano **207 000 razy** na zajęciach w szkołach/przedszkolach i ośrodkach uczestniczących w Programie
- **20 rodzajów i 887 sztuk sprzętów** dla szkół i ośrodków – komputery, zestawy badawcze, tablice interaktywne...
- **społecznościowy serwis edukacyjny** tworzony przez nauczycieli i ośrodki dla nauczycieli, edukatorów, uczniów, rodziców, turystów
- **660** aktywnych użytkowników serwisu edukacja.barycz.pl
- **1200** zasobów na stronie, które umieszczają użytkownicy serwisu

Tak wyglądają w liczbach ponadtrzyletnie działania, które wzięły się z pomysłu wdrażanego przez niewielką grupkę zapaleńców. Udało się nim zarazić 11 tysięcy młodych ludzi mieszkających w Dolinie Baryczy i niemal 80 placówek i ośrodków edukacyjnych. Co ważne, granice administracyjne nie są dla Programu żadną barierą. Zbudowaliśmy platformę internetową, z której korzystają regularnie setki osób. Jest na niej ponad 1200 materiałów edukacyjnych, które mają jedno ważne przeznaczenie – służą temu, by nauka była również zabawą, frajdą, ciekawym przeżyciem. Można je realizować, korzystając z 60 tysięcy pomocy edukacyjnych, m.in. puzzli, gier, kart, map...

Na osi czasu ilustrującej historię Programu (str. 4–5) widać, jak dynamicznie się on rozwijał. Od spotkania inauguracyjnego w styczniu

2014 roku wydarzyło się naprawdę dużo, ukazane na osi czasu zdarzenia i liczby to kamienie milowe naszych wspólnych działań.

Liczby mówią wiele, ale nie wszystko. Nie sposób przeliczyć chociażby ogromnego zaangażowania uczniów i opiekunów w przygotowanie wierszy, opowiadań, przedstawień, filmów czy broszur reklamowych do pierwszej edycji konkursu Wyjątkowe Inicjatywy Edukacyjne. Chcielibyśmy, by przerodził się on w swobodną pozytywną rywalizację. Analizowaliśmy dziesiątki ankiet, które wypełnili uczniowie i opiekunowie szkolni uczestniczący w WIE. Wnioski, jakie z nich płyną, są optymistyczne – ten pomysł się sprawdził!

W Programie uczestniczą już 24 ośrodki pozaszkolne (tj. 111 ofert zajęć). Mamy nadzieję, że dołączą do niego kolejne, bo oprócz szczyt-

nej misji wiele ośrodków komercyjnych przyznaje otwarcie: to jest również dobry interes. Tworzenie takiej oferty w ramach nowej lub rozwijanej działalności jest szczególnie preferowane w Strategii na lata 2016–2022. W puli na konkursy grantowe przewidziane są pieniądze na wdrażanie Programu, m.in. na dofinansowanie dojazdów uczniów do ośrodków oraz wsparcie kolejnych pomysłów na stworzenie nowych pomocy edukacyjnych.

Program finansowany jest w ramach 1% oraz wpływów ze sklepu internetowego www.sklep.barycz.pl.

Program Edukacja dla Doliny Baryczy to nasz wspólny sukces, jego kontynuacja zależy od samych uczestników: nauczycieli, edukatorów, uczniów, a przede wszystkim rodziców oraz partnerów wspierających.

ściowy służący wymianie doświadczeń i dobrych praktyk nie tylko wśród nauczycieli.

Realizujący Program korzystają z wyników, wniosków i rekomendacji z badania pt. „Dobre praktyki w przyrodniczej edukacji pozaformalnej”, zrealizowanego w Instytucie Badań Edukacyjnych w Warszawie. Wykazało ono, że ośrodki edukacji pozaformalnej kształtują i rozwijają wśród grup szkolnych wiele często deficytowych umiejętności, takich jak: praca w zespole, komunikowanie i prezentowanie rezultatów pracy własnej i zespołu. Realizatorzy Programu dowodzą przy tym praktycznie, że badania edukacyjne mogą być cennym punktem wyjścia dla polityki edukacyjnej, również na poziomie regionu.

I na koniec – co nie oznacza, że to najmniej ważne, a wręcz przeciwnie – region jest promowany wśród turystów z kraju i zagranicy. A im jest ich w Dolinie Baryczy więcej, tym więcej ciekawych i ekologicznych miejsc pracy dla tych, którzy swą przyszłość wiążą ze swoją Małą Ojczyzną.

Urszula Poziomek – w latach 2010–2017 specjalista ds. badań i analiz w Pracowni Przedmiotów Przyrodniczych/ Zespole Dydaktyk Przedmiotów Szkolnych Instytutu Badań Edukacyjnych w Warszawie. Autorka wielu publikacji dotyczących edukacji przyrodniczej w Polsce. Jest ekspertem krajowym w europejskim projekcie *Promoting innovative collaborative teaching and learning*.

Nawet „Kopernik” może pozazdrościć

Urszula Poziomek

Program Edukacja dla Doliny Baryczy ma charakter wyjątkowy w skali kraju – pokazuje, że można uczyć kompleksowo, wykorzystując zasoby przyrodnicze, kulturowe i gospodarcze regionu. Jest również narzędziem formowania tożsamości młodych ludzi, bo uświadamia im wartość ich Małej Ojczyzny i zachęca do pozostania w niej i pracy na rzecz rozwoju. I, co najważniejsze, Program świetnie spełnia zakładane cele. Młodzi mieszkańcy w niekonwencjonalny sposób poszerzają wiedzę o Dolinie Baryczy, a przede wszystkim coraz bardziej identyfikują się ze swoją Małą Ojczyzną.

...centrum nauki w tym przypadku jest niezwykle – to realna przestrzeń Doliny Baryczy z jej zasobami przyrodniczymi...

Wyznacznikiem innowacyjności Programu jest niezwykle zróżnicowanie narzędzi i miejsc, w których odbywa się nauka szkolna – można porównać ten sposób nauczania i uczenia się do ciągłego korzystania z zasobów tak popularnych obecnie centrów nauki, jak choćby warszawskie Centrum Kopernika. Przy czym centrum nauki w tym przypadku jest niezwykle – to realna przestrzeń Doliny Baryczy, z jej zasobami przyrodniczymi, ośrodkami gospodarczymi i edukacji pozaformalnej oraz mądrymi, doświadczonymi w swojej pracy ludźmi.

Jedyni w Polsce

– Program jest unikatowy w skali kraju – mówi **Inga Demianiuk-Ozga**, prezes Stowarzyszenia „Partnerstwo dla Doliny Baryczy”. – Planując działania, pomoce edukacyjne i serwis, stworzyliśmy mechanizm, który może być powielony na poziomie każdej gminy, powiatu czy województwa. Każdy kolejny rok wzmocni współpracę i zaangażowanie uczestników – ich udział jest bowiem kluczowy, by lepiej poznać Dolinę Baryczy i zbudować poczucie dumy i tożsamości lokalnej.

Rozmowa – str. 2

Tym inspirują się mali naukowcy

– Czuję, że w niektórych uczniach obudził się mały naukowiec, który w przyszłości zada sobie wiele pytań i będzie na te pytania szukał odpowiedzi na wszelakie sposoby – mówi **Barbara Dwojak**, nauczycielka ze Szkoły Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Pakosławsku. To autorka najczęściej odwiedzanego materiału edukacyjnego na platformie edukacja.barycz.pl, pt. „Program koła przyrodniczego”. Z kolei największą popularnością wśród internautów cieszyła się oferta stworzona przez Ośrodek Edukacji Ekologicznej w Krośnicach. Pokazuje on, jakim świetnym wskaźnikiem zanieczyszczenia powietrza mogą być zwykłe porosty.

Najciekawsze materiały edukacyjne i oferty ośrodków – str. 3

Wyjątkowe inicjatywy uczniów

– Kiedy pierwszy raz przeczytałam, czego ma dotyczyć praca konkursowa, od razu przypomniała mi się jedna z wycieczek szkolnych po Dolinie Baryczy – wspomina Dorota Gradzik z Milicza, autorka nagrodzonego wiersza „Tajemnice znad stawu”. – Na wieść o zwycięstwie klasa biła mi gorące brawa w autokarze, gdy wracaliśmy z wycieczki – cieszy się Dominika Wiszczyk z Prusic, autorka pracy „Żurawia przygoda”. – Dzieci lubią zabawy w odgrywanie różnych ról, a konkurs dotyczył naszego regionu. Przedstawienie powstało w trzy tygodnie – opowiadają o przygotowywaniu „Królowy Skoryni” z przedszkolakami Elżbieta Sobczyńska i Kamila Sujecka. – Zainspirowaliśmy się filmami reklamowymi z gatunku fantasy. Pracowałyśmy kilka tygodni, z każdym dniem pojawiały się nowe pomysły, zmienialiśmy formę kilkakrotnie. Nauczyłyśmy się współpracy, zapisywania i akceptowania różnych pomysłów, wymiany poglądów – mówi Amelia Antonowicz i Julia Wójcik z Twardogóry, autorki filmu „Zapraszamy do Doliny Baryczy”.

Jak powstawały najlepsze prace – czytaj str. 4–5

www.sklep.barycz.pl
SKLEP DOLINY BARYCZY

Kupując produkty ze sklepu,
wspierasz Program
Edukacja dla Doliny Baryczy.

BOGATA OFERTA
gier edukacyjnych,
publikacji,
map i pamiątek
z Doliny Baryczy.

Opinie

Unikatowy Program nabiera tempa

Rozmowa z **Ingą Demianiuk-Ozga**, prezes Stowarzyszenia „Partnerstwo dla Doliny Baryczy” – koordynatora Programu Edukacja dla Doliny Baryczy.

Inga Demianiuk-Ozga

Co uważa pani za największy sukces Programu w ostatnim roku?

To jego kontynuacja. Widać postępy. Zajęcia oparte na materiałach edukacyjnych prowadzone są częściej i z większym zaangażowaniem. I co najważniejsze, nie tylko w szkołach, ale teraz także w świetlicach wiejskich czy w ramach aktywności seniorów. Piękno i bogactwo Doliny Baryczy odkrywają jej mieszkańcy w każdym wieku.

Kolejnym sukcesem jest wzmocnienie współpracy w ramach działań związanych z wymianą doświadczeń, wspieranie inicjatyw oraz udostępnienie ich na portalu www.edukacja.barycz.pl. W końcu każdy – dziecko, rodzic, nauczyciel – może podziwiać twórczość i dokonania tych młodszych i starszych mieszkańców Doliny Baryczy.

Czy są jakieś statystyki ukazujące sukcesy Programu?

Zródłem danych mierzących postęp w realizacji Programu jest portal www.edukacja.barycz.pl. Zauważamy – idący w dziesiątki procent! – wzrost liczby unikatowych wejść na stronę czy nowych zalogowanych użytkowników.

W końcu też zauważamy coraz większą gotowość do wykorzystania gromadzonych na portalu danych, dotyczących aktywności szkół, przez dyrektorów, pracowników samorządów. To archiwum i najbardziej aktualna baza informacji, często niezbędnych do aplikowania o pieniądze dla szkół, przygotowania raportów ewaluacji dla kuratorium, to również wsparcie systemu motywacyjnego itp. W przypadku ośrodków gromadzone dane częściej służą do podejmowania decyzji o kierunkach rozwoju oferty.

Co było najtrudniejszą barierą do pokonania w ostatnim roku w realizacji Programu?

To banalny brak pieniędzy na zapewnienie ciągłości. Stowarzyszenie ponosi bieżące koszty

związane z obsługą i – choć trudno w to uwierzyć – na co dzień w realizację Programu zaangażowana jest tylko jedna osoba, p. Anna Urbańczyk. Program wspierają również jako wolontariusze członkowie Społecznej Rady na Rzecz Edukacji z wyjątkowo zaangażowaną przewodniczącą, panią Zofią Pietryką. Tym bardziej cenimy samorządowców, dyrektorów i szefów ośrodków, którzy doceniając to zaangażowanie pracowników, pamiętają o nagrodzie czy premii.

Odpowiadamy na potrzeby zgłaszane przez nauczycieli i edukatorów – one też kosztują. W tym roku ze środków pozyskanych z jednego procenta 2016 wsparliśmy 3 inicjatywy w ramach Wyjątkowych Inicjatyw Edukacyjnych. Już wiemy, że w 2018 r. będzie ich znacznie więcej. Mamy nadzieję, że znajdą się partnerzy, którzy będą gotowi zainwestować w edukację, oraz darczyńcy.

Najciekawsza, najbardziej wartościowa inicjatywa, którą udało się wdrożyć w ostatnim roku, to?...

Tak jak niespełna 3 lata temu inicjowaliśmy Program – którego forma nie tylko dla zaproszonych szkół i ośrodków była zagadką – tak w tym roku zagadką i wyzwaniem były Wyjątkowe Inicjatywy Edukacyjne. Udało nam się przekonać liderów edukacji do zamiany formuły konkursów z tradycyjnej na formułę online – dzięki temu wszyscy mogą podziwiać prace uczniów i nauczycieli. Wspólnie też przetestowaliśmy internetowy mechanizm pracy oceny ekspertów.

Na ile program wyszedł poza szkoły, jak korzystają z niego turyści?

Z bogactwa ofert ośrodków chętnie korzystają dzieci i młodzież z dużych ośrodków (Wrocław, Oleśnica, Ostrów Wlkp., Rawicz) oraz ościennych gmin. Poznają specyfikę, walory i – co ważne – wracają z rodzicami na weekend do Doliny Baryczy. Wychowujemy tak kolejne pokolenia świadomych turystów. Są też tacy, którzy już wiedzą, dlaczego warto tu przyjechać – osoby te coraz chętniej zabierają ze sobą jako pamiątkę materiały edukacyjne: gry, puzzle, układanki. Turyści podążając np. Kolorowym Szlakiem Karpia, wręcz dopraszają się udostępnienia oferty również dla nich.

Zdjęcie Roku

Pewnego dnia mama **Antosi Rybackiej** przyniosła w słoiczku kokon, zapewniając, że po kilku dniach wykluje się z niego motyl. Tak właśnie w Przedszkolu im. Kubusia Puchatka w Odolanowie powstały zajęcia edukacyjne wprowadzające dzieci w tematykę rozwoju motyli, bogactwa gatunków, kolorów, kształtów. Codziennie staraliśmy się obserwować zachodzące zmiany. Radość i emocje były ogromne, gdy wykluty z kokonu motyl został odkryty na przedszkolnym oknie. Dla dzieci było to ogromne przeżycie, które długo wspominały. To była wspaniała lekcja przyrody.

Przekraczając granice

Marian Janicki

Dlaczego wielkopolska gmina i miasto Odolanów zaangażowała się w Program Edukacja dla Doliny Baryczy, który powstał na Dolnym Śląsku? Bo jest to zdecydowanie inwestycja w przyszłość nas wszystkich – ludzi po obu stronach granicy dwóch regionów.

Granice administracyjne nie powinny być barierą rozwoju Doliny Baryczy, która jest pięknym i wyjątkowym miejscem w Polsce. A już w najmniejszym stopniu nie powinny ograniczać młodzieży w zdobywaniu wiedzy o swoim rejonie i miejscu pochodzenia.

To jest dobry Program edukacyjny. Przekraczając administracyjne, formalne bariery, pozwala także wymieniać się doświadczeniami

między różnego rodzaju placówkami oświatowymi, instytucjami kulturalnymi i turystycznymi. A turystyka to obecnie ważny – nie tylko dla tej części Polski – element infrastruktury gospodarczej i kreowania ekologicznych miejsc pracy.

Dzięki Programowi Edukacja dla Doliny Baryczy szkoły, przedszkola i biblioteki są wyposażone w materiały, które pozwalają mieszkańcom w każdym wieku – nie tylko młodym – zdobywać wiedzę i dzięki temu budować tożsamość regionalną.

Dolina Baryczy może stać się naszą Małą Ojczyzną, miejscem, do którego chętnie będzie się wracać i w którym młodzież dostrzeże swą życiową szansę, by tu pozostać i osiągać życiowe cele. Dlatego właśnie Gmina Odolanów zdecydowała się być gospodarzem III Forum edukacyjnego, które w tym roku odbędzie się w odolanowskim Zespole Szkół. Zapraszamy!

Marian Janicki,

Burmistrz Miasta i Gminy Odolanów

fot. J. Kusz

fot. J. Kusz

fot. D. Ogłóza

WARSZTATY FILMOWE Z EDUKACJĄ REGIONALNĄ I PRZYRODNICZĄ

organizowane przez Stawy Milickie SA we współpracy z Dolnośląskim Zespołem Parków Krajobrazowych

WARSZTATY FILMOWE OBEJMUJĄ:

- edukację przyrodniczą (formy ochrony i zasady obserwacji przyrody)
- naukę pracy z kamerą i kręcenie filmów przyrodniczych
- montaż filmów przyrodniczych

Kontakt:
e-mail: warsztaty@stawymilickie.pl

WWW.STAWYMILICKIE.PL

Wydawca: Stowarzyszenie „PARTNERSTWO dla Doliny Baryczy”, pl. ks. E. Waresiaka 7, 56-300 Milicz, tel. 71 383 04 32, e-mail: partnerstwo@nasza.barycz.pl

Redaktor prowadzący: Jarosław Kałucki – Yes Yes Yes Media&More, Zespół redakcyjny: Anna Urbańczyk, Inga Demianiuk-Ozga, korekta: Magdalena Fortuniak, skład: Wipra Ewa Praża, druk: Polska Press Sp. o.o.

Program współfinansowany ze środków koordynatora: 1% oraz www.sklep.barycz.pl Koordynator Programu: „Stowarzyszenie „PARTNERSTWO dla Doliny Baryczy”, edukacja@nasza.barycz.pl

PARTNERZY

Najciekawsze materiały edukacyjne i oferty ośrodków

TOP 10 – najczęściej oglądane materiały edukacyjne w serwisie edukacja.barycz.pl

3987 odsłon: „Program koła przyrodniczego” Barbara Dwojak, Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Pakosławsku

3150 odsłon: „Ptaszkę zimową porą” Katarzyna Kujawa, Przedszkole Samorządowe z Oddziałem Przedszkolnym w Sośniach

2433 odsłony: Karta pracy „Rozpoznawanie liści drzew” Joanna Czajkowska, Szkoła Podstawowa im. Bolesława Chrobrego w Żmigrodzie

2126 odsłon: „Rytmy natury w Dolinie Baryczy” – karta pracy do filmu Agnieszka Kubis (Zespół Szkół w Przygodzicach)

1951 odsłon: „Określanie kierunków geograficznych” Renata Skorupa, Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Przygodzicach

1456 odsłon: „Leśniczy opiekunem lasu” Monika Pacholczyk, Przedszkole Samorządowe z Oddziałem Przedszkolnym w Sośniach

1397 odsłon: „Proporcjonalność prosta i odwrotna” Bożena Hołubka, Gimnazjum Nr 1 im. Polskich Olimpijczyków w Twardogórze

1303 odsłony: Konkurs Ornitologiczny Małgorzata Kulik, Szkoła Podstawowa Nr 2 i Szkoła Muzyczna I Stopnia w Miliczu

1299 odsłon: „Uczymy się rozpoznawania gatunków drzew i krzewów po wyglądzie ich liści i owoców” Magdalena Berezowska, Fundacja EkoRozwoju

1292 odsłony: „Poznaj rośliny nieużytków i rośliny trujące” – klasa IV Anna Sikora, Szkoła Podstawowa w Uciechowie

Z przyrodą za pan brat

Zajęcia z Programu koła przyrodniczego w Szkole Podstawowej im. M. Kopernika w Pakosławsku

– Czuję, że w niektórych uczniach obudził się mały naukowiec, który w przyszłości zada sobie wiele pytań i będzie na te pytania szukał odpowiedzi na wszelakie sposoby – mówi **Barbara Dwojak**, nauczycielka ze Szkoły Podstawowej im. M. Kopernika w Pakosławsku. To autorka najczęściej odwiedzanego materiału edukacyjnego na platformie edukacja.barycz.pl, pt. „Program Koła Przyrodniczego”. Zawiera on m.in. tematy: promowanie zdrowego stylu życia, ciało człowieka, ochrona przyrody, zjawiska fizyczne i chemiczne, ekosystemy.

Uczniowie najpierw z widoczną niechęcią zareagowali na kolejne popołudniowe zajęcia. Ale nauczycielka już niebawem obserwowała zaskakującą metamorfozę.

– Rozemocjonowani dopytywali mnie na przerwach, czy na pewno zrobimy warsztaty w danym dniu – wspomina.

– Zajęcia w terenie w połączeniu z rywalizacją to świetna zabawa – uśmiecha się Barbara Dwojak. – Po zajęciach z określaniem kierunków świata śmiały się, że teraz będą mogli wszędzie chodzić z kompasem i już nigdy się nie zgubią.

O samej platformie nauczycielka wyraża się entuzjastycznie: – Strona jest intuicyjna, nie miałam problemów z umieszczeniem na niej zasobów – zaznacza i dodaje: – Polecam wszystkim, żeby się dzielili swoimi materiałami, bo umieszczenie ich na platformie trwa dosłownie chwilę.

Wyszperane w Bazie Wiedzy

• **Śnieżkę w Karkonoszach można zobaczyć z zamku myśliwskiego na Wzgórzu Joanny.** Wybudowany na najwyższym w okolicy wzniesieniu (230 m n.p.m.) w pobliżu drogi z Gruszczyki do Świebodowa, ma 25-metrową wieżyczkę widokową, z której widać całą okolicę, ze wspaniałą panoramą Kotliny Żmigrodzkiej.

• **W Dolinie Baryczy dwa razy był Fryderyk Chopin.** Kompozytor 15 września 1826 r. w drodze powrotnej z Dusznik do Warszawy zatrzymał się z matką i siostrami na kilka godzin w pałacu książąt Radziwiłłów w Antoninie. Druga wizyta artysty w Antoninie trwała od 26 października do 5 listopada 1829 r. Pobyt ten zaowocował utworami muzycznymi. W Antoninie powstał Polonez C-dur op.3., „Antonińskim” nazywany jest również Polonez f-moll op.71 nr 3, ponieważ Chopin grał go w pałacu codziennie.

• **Ochrona przyrody i krajobrazu Doliny Baryczy nie musi wiązać się z kosztownymi inwestycjami.** Najprostszą rzeczą, jaką rolnik może zrobić dla ochrony zwierząt żyjących na pastwisku czy łące, to koszenie łąki od środka, tak aby zapewnić zwierzętom możliwość ucieczki.

• **Pra, pra, wnuk założyciela Krośnickiej Fundacji szpitalnej – Adalberta von der Recke von Volmerstein** – też ma na imię Adalbert, mieszka w Niemczech w Heidelbergu i również zajmuje się działalnością charytatywną, jak jego przodek.

• **Słynny kolarz Ryszard Szurkowski** nosi tytuł honorowego obywatela gminy Krośnice.

• **Maria von Maltzan, córka właścicieli dóbr ziemskich w Miliczu, Miłosławicach, Piętkocinie Małym i Miłochowicach**, w 1987 r. została odznaczona medalem Sprawiedliwy wśród Narodów Świata za uratowanie podczas wojny kilkudziesięciu Żydów, natomiast w 1989 r. otrzymała Order Zasługi Landu Berlin i ma w tym mieście swoją tablicę pamiątkową.

Na podstawie edukacja.barycz.pl/baza_wiedzy

Czyste płuca Doliny dzięki... porostom

Takie są wyniki doświadczeń przeprowadzanych podczas zajęć edukacyjnych, które uświadamiają, jakim ciekawym miernikiem zanieczyszczenia mogą być te niepozorne rośliny.

„Porosty – naturalny wskaźnik zanieczyszczenia powietrza związkami siarki” to zajęcia w Ośrodku Edukacji Ekologicznej w Krośnicach. Ta oferta zajęć, którą najchętniej na platformie edukacyjnej oglądają internauci, w praktycznej realizacji jest świadomym wyborem nauczycieli, którzy poszukują treści realizujących podstawę programową. Doceniają to też uczniowie: – Lekcje biologii powinny odbywać się w terenie, bo wtedy najszybciej zapamiętuje się informacje – to uwaga Sandry, uczennicy II klasy Gimnazjum nr 16 we Wrocławiu.

Celem zajęć jest wdrażanie do pierwszej samodzielnej pracy naukowej.

– A my jako ośrodek edukacji pozaszkolnej staramy się przygotowywać ofertę zajęć „zrywających” z salą, stawiających na empiryczne poznawanie świata – podkreśla Dyrektor Centrum Edukacyjno-Turystyczno-Sportowego w Krośnicach **Krzysztof Okoń**. – Na przykład za pomocą porostów, które można porównać do czujników tlenków węgla montowanych w mieszkaniach. Dlaczego zatem nie korzystamy z takiego darmowego źródła wiedzy o stanie środowiska?

Uczestnicy zajęć za pomocą skali porostowej starają się określić stopień zanieczyszczenia dwutlenkiem siarki najbliższej okolicy. Obserwacje zapisują na kartach pracy, które uczą, w jaki sposób projektować oraz poprawnie opisywać doświadczenia naukowe.

– Czuję się jak Sherlock Holmes tropiący złoczyncę – można było usłyszeć od Antka z klasy VI Szkoły Podstawowej nr 20 we Wrocławiu, który wykonywał zdjęcia porostów, by następnie odszukać w atlasie ich prawidłowe nazwy gatunkowe.

Zajęcia w Centrum Edukacyjno-Turystyczno-Sportowym w Krośnicach

Najczęściej oglądane oferty ośrodków w serwisie edukacja.barycz.pl

1099 odsłon: Porosty – naturalny wskaźnik zanieczyszczenia powietrza związkami siarki Ośrodek Edukacji Ekologicznej przy Centrum Edukacyjno-Turystyczno-Sportowym w Krośnicach

1062 odsłony: Nasza zagroda Rodzinny Park Przygód Górecznik w Antoninie

942 odsłon: Poznajemy ptaki drapieżne Centrum Edukacji Ekologicznej Nadleśnictwa Żmigród – LKP „Lasy Doliny Baryczy”

719 odsłon: Plazy i gady Doliny Baryczy Dolnośląski Zespół Parków Krajobrazowych, Centrum Bioróżnorodności Dolina Baryczy

620 odsłon: Warsztaty z pszczelarstwa Centrum Edukacyjno-Artystyczne Muzyczne Pszczółki Kamila Ratyńska-Pietryka

608 odsłon: Gdzie Jest Haczyk? Kreatywny Obiekt Multifunkcyjny w Miliczu

577 odsłon: Warstwowa budowa lasu Centrum Edukacji LKP „Lasy Doliny Baryczy” – „Dom Drzewa”

650 odsłon: Odpady niebezpieczne – co z nimi zrobić? Stowarzyszenie na Rzecz Edukacji Ekologicznej „Dolina Baryczy”

555 odsłon: Jak należy zachowywać się w lesie? Centrum Edukacji Ekologicznej przy PCEIPP w Miliczu

Wyjątkowe Inicjatywy Edukacyjne

Kto wie, co to jest WIE?

Anna Urbańczyk

3 konkursy edukacyjne, 290 uczestników, 60 zgłoszonych szkół, 27 laureatów, wyróżnionych i 17 członków komisji zaangażowanych w ocenę – to wynik i podsumowanie tegorocznych Wyjątkowych Inicjatyw Edukacyjnych.

Dlaczego są wyjątkowe? Bo to niezmiernie możliwości interpretacji i kreowania inicjatywy szkolnych, które m.in. jako konkursy, festiwale i przeglądy o tematyce regionalnej realizowane są w nowatorski sposób za pomocą serwisu edukacja.barycz.pl. Uczestnikami może być każda szkoła i przedszkole w kraju, a prace są przedstawiane wszystkim użytkownikom internetu. Prace konkursowe nie są chowane, ale udostępnione na zawsze na portalu. To jednocześnie dodatkowy rozgłos dla uczniów i szkół. Przede wszystkim jednak dla uczniów to zdobywanie wiedzy o regionie poprzez zabawę, a dla nauczycieli – ułatwienie w koordynacji i organizacji inicjatyw.

W pierwszej edycji wsparliśmy organizację trzech konkursów:

- **Przegląd Małych Form Teatralnych** – ciekawe miejsca Doliny Baryczy (organizator: Miłockie Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Osób Niepełnosprawnych) – 12 zgłoszonych placówek, 7 członków komisji;

- **Regionalny Konkurs Wiedzy o Dolinie Baryczy**, edycja XX „Promuję Dolinę Baryczy” (organizator: Stowarzyszenie na Rzecz Edukacji Ekologicznej „Dolina Baryczy”) – 31 zgłoszonych placówek, 7 członków komisji;

- **Wierszem i prozą** – literacka podróż po Dolinie Baryczy (organizator: Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy im. Władysława Stanisława Reymonta w Twardogórze) – przystąpiło 17 placówek, 3 członków komisji.

Tegoroczne Inicjatywy to również nietypowe nagrody dla laureatów – np. warsztaty z promocji w Wyższej Szkole Bankowej czy wyprawa kajakowa dla grupy dzieci niepełnosprawnych.

Organizatorem WIE może być każdy, kto przystąpił do Programu, zasięg inicjatywy to co najmniej 3 gminy Doliny Baryczy. Pierwsze kroki za nami, jest trzech pionierów, którzy przetrarli szlaki WIE. Mamy nadzieję, że za nimi pójść następnym. Z wypowiedzi osób zaangażowanych wynika, że WIE to korzyści z każdej strony, zarówno dla organizatorów, jak i uczestników – zresztą o doświadczeniach tegorocznych konkursów przeczytajcie sami.

Anna Urbańczyk,

Stowarzyszenie „Partnerstwo dla Doliny Baryczy”

OPINIE EKSPERTÓW

Lidia Chudak, dyrektor Magicznego Teatru Muzycznego

Umieszczenie prezentacji teatralnych na portalu internetowym uważam za genialny pomysł. To nowoczesne rozwiązanie, które umożliwia uczestnictwo również tym, którzy mogą mieć problem z dojazdem na wyznaczone miejsce przesłuchań. Innowacyjna forma konkursu wyrównuje szanse wszystkich uczestników, umożliwia trwały zapis uzyskanego efektu przygotowań dzieci i nie naraża ich na wielki stres związany z występami na scenie przed publicznością.

Lidia Fałęta-Dulińska, aktor, teatrolog

Miałam prawdziwą przyjemność być członkiem Jury w Przeglądzie Małych Form Teatralnych. Konkurs pokazał, że warto organizować takie przedsięwzięcia. Był nie tylko promocją regionu, ale dał również szansę na zaprezentowanie umiejętności teatralnych danych placówek. Młodemu uczestnikowi nie zabrakło zaangażowania i kreatywności. Na uwagę zasługuje także sama forma konkursu. Umieszczenie występów na portalu internetowym okazało się nietypowym, a jednocześnie wygodnym sposobem oceny.

Przegląd Młodych Form Teatralnych –

Przedstawienie „Legenda o Żmigrodzie, który smoka ma w swym rodowodzie”

„Legenda o Żmigrodzie, który smoka ma w swym rodowodzie”

Anna Karczowska

Aktorzy: Antoni Skrzypiec, Małgorzata Gargol, Kamila Karlikowska, Natalia Pieczętkiewicz, Oliwia Musielak, Wojciech Curyło, Michał Gmyrek, Aleksandra Synoś, Alicja Lis, Jagoda Szlenk, Hanna Matusiak, Maciej Kawalec, Klaudia Gryz, Aleksandra Szczepaniak, Elżbieta Utko, Karolina Kupis, Michał Orfin, Weronika Karczowska
Zespół Szkół w Prusicach
I miejsce w kategorii klasy IV–VI

Skąd dowiedzieliście się o Programie?

Dowiedzieliśmy się od naszej pani, która zgłosiła nas do Programu.

Jak długo zastanawiałaś/-eś się, czy wziąć w nim udział?

Nie zastanawiałam się, ponieważ wszystkie moje koleżanki brały udział i ja też chciałam. Trwało to może dwie minuty.

Co skusiło Cię/Was do wzięcia udziału?

Mnie skusiła sława...

Wierszem i Prozą, literacka Podróż po Dolinie Baryczy

„Żurawia przygoda”

Dominika Miszczuk
klasa VIb, Szkoła Podstawowa
im. Henryka Sienkiewicza w Prusicach

Pewnego dnia w Dolinie Baryczy
Wielki hałas i krzyk poruszył zwierzęta.
Pan Żuraw we śnie spadł ze swej przycy
I biedny nic a nic nie pamięta.

Wtem zbiegli się sąsiedzi:
Szary Borsuk z Gąską Gęgawą.
Uradzili, że można mu pomóc,
Wrzucając biedaka do stawu.

Ponieśli go więc z wielkim trudem
Przez pola i lasy – nad wodę.
Dotarcie tam graniczy z cudem,
Lecz byli na miejscu przed wieczorem.

Pan Jeleń, co relaksu zażywał,
Zdziwił się bardzo na widok gości.
Bardzo rzadko z kimś nowym przebywał,
Postanowił ugościć jegomości.

Wysłuchał opowieści o Żurawia wypadku
Wraz ze żmiją – swoją przyjaciółką –
Zapytali okonia, co robić w tym przypadku,
Bo okoń zdrów jak ryba – śpi w kółko.

Wrzućcie do stawu tego biedaka,
Nich woda ze snu go obmyje.
Zawsze pomaga – moja rada taka.
Nie zawiódła mnie – a tak długo żyję.

Wykąpali więc biedaka
Borsuk wraz ze Żmiją.
Ozdrowiał! Oto, historia taka.
W Dolinie Baryczy szczęśliwie wciąż żyją.

„Żurawia przygoda”

Dominika Miszczuk
Zespół Szkół w Prusicach
I miejsce w kategorii klasy IV–VI

Lubię pisać wiersze i znam częściowo nasz region, również z gier edukacyjnych, które otrzymała nasza szkoła w ramach Programu Edukacja dla Doliny Baryczy. Chciałam promować moją szkołę. Dzięki takim konkursom mogę zaistnieć poza miejscem zamieszkania.

„Tajemnice znad stawu”

Dorota Gradzik
Społeczne Gimnazjum IT w Miliczu
I miejsce w kategorii szkoły gimnazjalne

Temat na wiersz wziął się z życia. Kiedy pierwszy raz przeczytałam, czego ma dotyczyć praca konkursowa, od razu przypomniała mi się jedna z wycieczek szkolnych po Dolinie Baryczy. Do konkursu „zostałam wzięta z zaskoczenia”, w ostatni dzień możliwości zgła-

„Kamienne serce”

Kinga Puchalska
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. Jarosława Iwaszkiewicza w Twardogórze
I miejsce w kategorii szkoły ponadgimnazjalne

Do udziału skusiła mnie chęć poznania wielu nieznanymi mi dotąd legend. Chciałam sprawdzić również swoje zdolności literackie. Zainspirowała mnie legenda, którą podsunęła

A pisanie wierszy sprawia mi ogromną radość. Ten napisałam w jeden wieczór (ok. 2,5 godz.) Świetnie się przy tym bawiłam. To bardzo pożyteczne spędzenie wolnego czasu: dzięki udziałowi w konkursie i Programie dowiedziałam się na przykład, że w Dolinie Baryczy żyją żmije zygzakowate. Na wieść o zwycięstwie klasa biła mi gorące brawa w autokarze gdy wracaliśmy z wycieczki do Zakopanego. Gratulacje odebrałam również od Dyrekcji Szkoły.

szania szkół. Nigdy nie brałam pod uwagę wzięcia udziału w takim konkursie. Przekonała mnie wiara nauczycielki języka polskiego w moje siły.

Nie mam pomysłu na następną edycję konkursu. Na razie wciąż żyję aktualną, jednakże nie ukrywam, że za rok bardzo chętnie ponownie wezmę udział. Gdyby ktoś pobrał moją pracę z serwisu edukacja.barycz.pl jako pomoc naukową, byłaby to dla mnie największa nagroda.

mi Pani Bibliotekarka. Nie cieszył mnie fakt, że byłam lepsza od innych, lecz świadomość, że potrafiłam wykorzystać zdobytą wiedzę.

W poprzednich latach brałam udział w podobnych konkursach, ale dopiero teraz odkryłam legendę o Solnej Pani i kilka innych. Rozwinęłam także umiejętność szybkiego pisanie i znajdowania rymów. Bardzo cieszyłoby mnie to, że moja praca jest na tyle dobra, że pomaga komuś w edukacji.

Kalendarium

Program Edukacja dla Doliny Baryczy

2014

- I ▶ Konferencja inauguracyjna Projektu Edukacji Regionalnej i Przyrodniczej, do którego przystąpiło: szkół – 47 (ok 9,5 tys. uczniów), ośrodków – 19
- II ▶ Diagnoza potrzeb powstania regionalnych pomocy edukacyjnych
- III ▶ Ruszają przygotowania do stworzenia pomocy edukacyjnych (gry, puzzle, karty...)
- VII ▶ Wybór najważniejszych postaci historycznych i zabytków w regionie
- VII ▶ Powstaje serwis www.edukacja.barycz.pl
- VIII ▶ Udostępnienie w serwisie podstawy programowej, wpisywanej do oferty ośrodków i materiałów edukacyjnych
- IX–X ▶ Pilotaż Programu w ramach Dni Karpia (skorzystało ok. 400 uczniów)

2015

- I–VI ▶ Projektowanie i produkcja pomocy edukacyjnych – 62 rodzaje wydane w łącznym nakładzie 60 tys. sztuk
- III ▶ Powołanie Społecznej Rady na Rzecz Edukacji – 25 osób
- IX ▶ Przekazanie szkołom i ośrodkom sprzętu (lornetki, komputery, tablice interaktywne...) wspierającego edukację regionalną (20 rodzajów, 887 szt.)
- V ▶ Powstają nowe narzędzia w serwisie, służące do monitoringu działań podmiotów
- VI ▶ Podsumowanie projektu 2014–2015 „I Forum – Piknik edukacyjny” – Dom Drzewa, Wałkowa, ok. 300 uczestników
- VI ▶ W serwisie umieszczony jest 1000. zasób
- VIII ▶ Powstaje Sklep www.sklep.barycz.pl z pomocami edukacyjnymi jako narzędzie wspierające Program
- IX ▶ Zostaje uruchomiona strona facebookowa promująca Program

Wyjątkowe Inicjatywy Edukacyjne

ciekawe miejsca Doliny Baryczy „Cudze chwalicie, swego nie znacie”

„Królowa Skorynia”

Elżbieta Sobczyńska, Kamila Sujecka
Miejskie Przedszkole w Twardogórze
I miejsce w kategorii grupa przedszkolna

– Znamy legendy z Doliny Baryczy, ich autorką jest nasza twardogórzanka, pani Bożenka Hołubka, więc postanowiłyśmy zrobić teatrzyk o rzeczce Skoryni, która przepływa przez nasze miasto. – Dzieci lubią zabawy

Przedstawienie „Królowa Skorynia”

w odgrywanie różnych ról, a konkurs dotyczył naszego regionu i był skierowany również do grup przedszkolnych. Przedstawienie powstało w trzy tygodnie. Praca z dziećmi to nasza pasja, jednak w tym wypadku była bardzo trudna i ciężka, tym bardziej że zaangażowałyśmy całą grupę. W tym czasie trwały zajęcia dydaktyczne, trzeba było pogodzić zajęcia dydaktyczne, trzeba było pogodzić zajęcia dydaktyczne, trzeba było pogodzić zajęcia dydaktyczne. Był stres, strach, że źle wyjdzie. Ale gdy potem zapytałyśmy przedszkolaki, co było najfajniejsze, usłyszałyśmy odpowiedź: to stroje, taniec czarownicy, dużo muzyki, fajne role i w ogóle że było super. Mamy nadzieję, że ktoś kiedyś skorzysta z naszego scenariusza i zrealizuje to przedstawienie po swojemu.

Jak długo pracowaliście nad swoją pracą konkursową?

Pracowaliśmy przez miesiąc.

Co sprawiło największą trudność podczas realizacji pracy, jaki etap?

Musiłam nauczyć się roli za koleżankę.

Co sprawiło największą frajdę podczas realizacji pracy konkursowej?

Wystąpienie w Miliczu. Pokazanie naszego przedstawienia przed nową publicznością.

Czego nauczyło Was współzawodnictwo?

Pracy w grupie.

Czy macie już pomysł na następną edycję konkursu?

Chcielibyśmy przedstawić „Opowieści ze Szkoły w Prusicach”, na podstawie „Opowieści z Narnii”.

Co powiecie koleżankom/kolegom: warto, nie warto brać w nim udział w konkursie? Dlaczego?

Warto brać w nim udział, bo to świetna zabawa.

Czego nowego dowiedzieliście się w trakcie realizacji pracy konkursowej?

Tego, że warto współpracować. Poznaliśmy też legendy Żmigrodu, o których wcześniej nie słyszeliśmy.

Wasza praca będzie jednocześnie pomocą edukacyjną. Co byście pomyśleli, gdyby ktoś pobral ją z serwisu edukacja.barycz.pl jako przydatną na lekcji?

Bylibyśmy szczęśliwi.

Jak zareagowali na ten sukces rodzice, znajomi, sąsiedzi?

Powiedzieli: „Jesteś sławna”.

Promuję Dolinę Baryczy

„Zapraszamy do Doliny Baryczy”

Amelia Antonowicz, Julia Wójcik
Gimnazjum nr 1 im. Polskich Olimpijczyków
w Twardogórze
I miejsce w kategorii film – klasy gimnazjalne
i ponadgimnazjalne

Uwielbiamy jeździć na rowerach, nagrywać filmiki, naszą pasją jest aktorstwo. Zainspirowaliśmy się filmami reklamowymi z gatunku fantasy. Pracowałyśmy kilka tygodni, z każdym dniem pojawiały się nowe pomysły, zmienialiśmy formę kilkakrotnie. Nauczyłyśmy się współpracy, zapisywania i akceptowania różnych pomysłów, które rodziły się w głowach, wymiany poglądów. Częstki pracy każdej z nas połączyłyśmy w udaną całość. Poznałyśmy też lepiej okolicę, dowiedziałyśmy się wiele o naszej miejscowości, poznałyśmy wielu ludzi, którzy pokazali nam mnóstwo ciekawych miejsc. Następnym konkurs? Na razie cieszymy się z tego sukcesu, najlepsze filmiki wychodzą spontanicznie, wszystko jeszcze przed nami.

Kadr z filmu „Zapraszamy do Doliny Baryczy”

„Folder o Dolinie Baryczy”

Maciej Kowalski
Szkoła Podstawowa nr 2 w Miliczu
I miejsce w kategorii ulotka
– szkoły podstawowe kl. IV–VI

Największym wyzwaniem było połączenie wszystkiego w formie ulotki, dopasowanie zdjęć, tekstu, bo trzeba w kilku zdaniach zachęcić czytającego do odwiedzenia tego miejsca. Bardzo spodobała mi się formuła konkursu, mogłem zgłębić wiedzę na temat mojej Małej Ojczyzny. W trakcie realizacji projektu odwiedziliśmy wiele ciekawych miejsc, ale jedno wzbudziło moje szczególne zainteresowanie. To groby owczarzy, o których nie znalazłem zbyt wielu informacji, a natknęliśmy się na nie w drodze do szlabanu w Baranowicach. Nie udało nam się odnaleźć także sosny zrosnionej z dębem. Mam nadzieję, że kiedyś zobaczą to drzewo i poznam historię grobów owczarzy.

Fragment ulotki „Folder o Dolinie Baryczy”

Zdaniem organizatorów

„WIERSZEM I PROZĄ”

To konkurs dla uczniów szkół w Dolinie Baryczy z Dolnego Śląska i Wielkopolski, a więc także tych, które nie przystąpiły do Programu. Celem było „zatrzymanie pamięci” o miejscach, osobach i wydarzeniach ważnych dla regionu oraz uchwycenie spojrzenia młodych osób na ich Małą Ojczyznę. Udział w konkursie zgłosiło 18 szkół, ostatecznie swoje prace w serwisie edukacyjnym zamieściło 13 placówek.

Biblioteka w Twardogórze jest małą placówką, która zajęcia z zakresu Edukacji dla Doliny Baryczy oferuje miejscowym przedszkolom i szkołom. Inicjatywa WIE dała nam możliwość wyjścia z ofertą typowo biblioteczną do wszystkich szkół w regionie. W obecnych czasach wirtualny sposób przeprowadzania inicjatyw/konkursów jest doskonałym pomysłem: daje możliwość pracy w dogodnym terminie i miejscu oraz szybkiego i sprawnego kontaktu.

Anna Rydzik,

Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy im. Władysława Stanisława Reymonta w Twardogórze

PRZEGLĄD MAŁYCH FORM TEATRALNYCH

Zdecydowaliśmy się na organizację WIE, ponieważ chcieliśmy spróbować nowatorskiej formy przeprowadzenia przeglądu za pośrednictwem portalu www.edukacja.barycz.pl, na którym uczestnicy zamieszczali swoje sztuki. Głównym zamierzeniem przeglądu była promocja naszego regionu, informacja o ciekawych miejscach naszej pięknej okolicy, a także bliższe poznanie legend związanych z Doliną Baryczy. W konkursie wzięło udział 12 szkół i przedszkoli, które chciały pokazać światu swoje umiejętności sceniczne.

17 maja w Miliczu podczas finału V Przeglądu Małych Form Teatralnych – ciekawe miejsca Doliny Baryczy pn. „Cudze chwalicie swego, nie znacie” na scenie na żywo zaprezentowali się laureaci I miejsca w kategorii Grupy szkolne klasy IV–VI i zdobywcy II miejsca w kategorii Grupy przedszkolne, integracyjne.

Anetta Derkacz,

Milickie Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Osób Niepełnosprawnych w Miliczu

„PROMUJĘ DOLINĘ BARYCZY”

W konkursie, w którym uczestniczyły szkoły ze wszystkich gmin Doliny Baryczy, należało pokazać to, co jest wyjątkowe w regionie. Do konkursu zgłoszono w sumie 41 prac (w tym 24 ulotki) wykonanych przez uczniów szkół podstawowych z 16 szkół i 16 filmów z 14 szkół – prace gimnazjalistów i uczniów szkół ponadgimnazjalnych. 19 czerwca 2017 r. laureaci wraz z opiekunami wzięli udział w warsztatach „ABC marketingu” w Wyższej Szkole Bankowej. Poznawali narzędzia marketingowe na konkretnych przykładach, wspólnie z ekspertami analizowano wyróżnione prace. Laureaci zostali zaproszeni na finał Regionalnego Konkursu Wiedzy o Dolinie Baryczy, który odbędzie się 11 października 2017 r. w Miliczu.

Zofia Pietryka,

Prezes Stowarzyszenia na Rzecz Edukacji Ekologicznej „Dolina Baryczy”

2016

- IV ▶ Powstają cele i zadania Programu Edukacja dla Doliny Baryczy
- VI ▶ Pierwsze podsumowanie aktywności placówek oświatowych (na podstawie 1299 monitoringów)
- VI ▶ 500. użytkownik rejestruje się na portalu edukacji
- IX ▶ Podsumowanie edycji 2015–2016 – II Forum Edukacji – SP2 w Miliczu, ok. 200 uczestników
- X ▶ Powstaje nowa funkcjonalność w serwisie – zakładka z wynikami monitoringu placówek szkolnych udostępniona gminom
- XI ▶ Nowe ośrodki oraz szkoły przystępują do Programu. Obejmuje on już 54 szkoły (ok. 11 tys. uczniów) i 24 ośrodki.
- XI–XII ▶ Ustalenie zasad zgłoszenia i przystąpienia do Wyjątkowych Inicjatyw Edukacyjnych (WIE)

2017

- ▶ działania merytoryczne
- ▶ rozwój serwisu edukacja.barycz.pl
- ▶ działania dotyczące pomocy edukacyjnych, sprzętu

- I ▶ Zarząd Partnerstwa zdecydował o finansowaniu Programu ze środków 1%
- II ▶ Powstaje nowa funkcjonalność w serwisie, pozwalająca na przeprowadzenie WIE on-line
- III ▶ Rusza pierwsza w historii Programu edycja WIE 2017 (3 inicjatywy, 290 uczestników)
- V ▶ Finał Inicjatywy WIE Małe Formy Teatralne (12 laureatów, 12 zgłoszonych placówek)
- V ▶ Wprowadzono do serwisu mechanizm usprawniający podsumowanie statystyk z monitoringu
- VI ▶ Finał Inicjatywy WIE Wierszem i prozą – literacka podróż po Dolinie Baryczy (8 laureatów, 18 placówek)
- VI ▶ Podsumowanie konkursu WIE Promuję Dolinę Baryczy (7 laureatów, 30 placówek)
- VI ▶ Podsumowanie aktywności szkół i ośrodków w roku szkolnym 2016–2017 (2338 monitoringów)
- VI ▶ W serwisie umieszczony zostaje 2000. zasób
- IX ▶ Podsumowanie edycji Programu 2016–2017 – III Forum Edukacji – ZS w Odolanowie

Dla przedszkolaków

Tematy lekcji:
Nasza zagroda.
Co w trawie piszczy?
W stumilowym lesie.

Dla klas I-III i IV-VI

Tematy lekcji:
Owadzi mikrokosmos.
Leśne kapelusze.
Z wizytą na wsi.
Skarby Lasu.
Poznajemy ptaki wokół nas.

Tylko u nas warsztaty „Małego Piekarza”
Zostań prawdziwym piekarzem i dowiedz się w czym tkwi tajemnica pysznego domowego chlebka. Własnoręcznie wyrób swój mały bochenek i zabierz go do domu, by pochwalić się rodzicom ;)

Marzyliście kiedyś, by kapelusze grzybów były tak wielkie, by schować się pod nimi jak krasnale? Teraz możecie to zrobić! Jedyny w Wielkopolsce Atlas Grzybów Polskich z gigantycznymi grzybami jadalnymi i trującymi.

Zagrody ze zwierzętami, a w nich: strusie, kozy czy kucyki oraz wiele innych ciekawych gatunków. Nakarm je razem z nami, jesteśmy blisko przyrody.

Skąd się bierze mleko? Nasza krowa sprawi, że Dzieci nie będą już miały wątpliwości. Tylko u nas Krowa Mučka, którą bez strachu możesz doić.

Owady są zwierzętami, które odniosły największy sukces ewolucyjny - to pierwsze zwierzęta lądowe, a ich rola dla współczesnego ekosystemu jest nieoceniona. Koniecznie sprawdźcie jak wyglądają czułki biedronki, szczypce skorka pospolitego i aparat gębowy mrówki powiększone kilkaset razy! Te i wiele innych ogromnych owadów czeka na Was i zdradzi Wam o sobie niejedną tajemnicę!

Warsztaty z produktem lokalnym

Zapraszamy na naszą stronę:
www.gorecznik.pl, www.gorecznik-sieczka.pl
Odwiedź nas na Facebooku:
<https://www.facebook.com/kompleksgorecznik>

CENTRUM EDUKACJI LEŚNEJ

Nadleśnictwo Żmigród
Leśny Kompleks Promocyjny „Lasy Doliny Baryczy”

W ciągu 2 lat działalności odwiedziło nas już ponad 20 tysięcy uczestników!!!

Wielu z nich deklaruje chęć ponownego przyjazdu.

Powodem takiego zainteresowania jest piękne miejsce, dobrze wyposażony ośrodek, kompetentni edukatorzy, sympatyczna atmosfera, kreatywne zajęcia, i fakt że potrafimy słuchać pomysłów naszych gości oraz realizować je w swoich scenariuszach.

Przygotowując się do warsztatów, korzystamy z wszelkich dostępnych nam metod, sprzętów, materiałów, pomocy i pomysłów.

Mamy nadzieję, że dzięki temu nasze zajęcia będą coraz ciekawsze.

Wszystkim, którzy nas już odwiedzili – DZIĘKUJEMY i ZAPRASZAMY PONOWNIE.
Tych, którzy jeszcze u nas nie byli – ZACHĘCAMY DO PRZYJAZDU.

Nadleśnictwo Milicz

Ośrodek Edukacji Przyrodniczej „Dom Drzewa”
- nowoczesne miejsce z duszą i historią w tle.

Co to takiego?

Adres:
Wałkowa 5, 56-300 Milicz,
tel. 71 38 43 410, tel.
kom. 515 186 324

Przyjdź i pocuj moc natury !

Nadleśnictwo Milicz
ul. Trzebnicka 18, 56-300 Milicz

Tel.: 71/38-09-301, 302, 303
e-mail: milicz@wroclaw.lasy.gov.pl

kom

CENTRUM
KREATYWNEJ EDUKACJI

EDUKACJA

NA ŚCIEŻKACH TWÓRCZEGO MYŚLENIA I DZIAŁANIA

DLA

SZKÓŁ

i

PRZEDSZKOLI

KREATYWNOŚĆ
TECHNIK

GRY

ZESPOŁOWE

MISJA

ZADANIE

CEL

WARSZTATY
TWORZENIA

MYŚLENIE → DOŚWIADCZENIE →

WARTOŚĆ
PROGRAMÓW

kom

WSPARCIE PODSTAWY
PROGRAMOWEJ.

ROZWIJANIE INTELIGENCJI WIEŁORAKICH.

BUDOWANIE TOŻSAMOŚCI REGIONALNEJ.

KREOWANIE KOMPETENCJI SPŁĘGZNYCH.

KREATYWNY
OBIEKT MULTIFUNKCYJNY
W DAWNEJ FABRYCE BOMBEK
W SERCU DOLINY BARYCZY
MILIGZ - ul. J. DĄBROWSKIEGO 3
www.kom.edu.pl
biuro@kom.edu.pl
tel. +48 71 384-12-96

Najlepsi z najlepszych w naszych rankingach

Góż to byłby za Program, w którym nie śledzi się wyników i osiągnięć, cóż to byłby za Program, w którym nie promuje się najlepszych i nie pokazuje się dobrych praktyk?

Edukacja dla Doliny Baryczy to projekt na wiele lat, bierze pod uwagę potrzeby uczestników i dobro regionu. Dlatego tak istotne jest prawidłowe raportowanie uczestników o swoich dokonaniach.

Każdy nauczyciel, edukator, który uczestniczy w Programie, co miesiąc tworzy krótkie, trwające raptem 30 s. sprawozdania z realizacji edukacji regionalnej. Placówki oświatowe

i ośrodki informują o zajęciach regionalnych, poziomie wykorzystania pomocy edukacyjnych, poziomie zaangażowania szkół i przedszkoli we współpracę (konkursy, wydarzenia, projekty – w tym szczególnie premiowana organizacja lub uczestniczenie w WIE) oraz udział w zwiększaniu zawartości serwisu.

W edycji 2016/2017 w badaniu aktywności szkół i przedszkoli braliśmy pod uwagę wszystkie 4 obszary monitoringu, dodatkowo dla bardziej przejrzystego porównania ośrodków podzieliliśmy je na komercyjne, niekomercyjne oraz te, które działają projektowo.

NAJAKTYWNIJSZE PLACÓWKI OŚWIATOWE w realizacji Programu

GMINA	NAZWA
Odolanów	Zespół Szkół w Odolanowie
Twardogóra	Gimnazjum Nr 1 im. Polskich Olimpijczyków w Twardogórze
Przygodzice	Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Przygodziczkach
Milicz	Szkoła Podstawowa w Nowym Zamku
Odolanów	Gimnazjum w Raczycach

Niezapomniana Noc Sów

W Programie Edukacja dla Doliny Baryczy uczestniczymy od początku. Regularnie korzystaliśmy z ofert ośrodków pozaszkolnych, te zajęcia w minionym roku szkolnym cieszyły się szczególną popularnością. Nie tylko uzupełniły i poszerzyły wiedzę uczniów, ale też wzmocniły poczucie więzi z obszarem Doliny Baryczy.

Najchętniej odwiedzanym ośrodkiem, zwłaszcza przez klasy I–III, był Kreatywny Obiekt Multifunkcyjny w Miliczu. Wśród klas IV–VI dużą popularnością cieszyły się zajęcia prowadzone u nas w szkole przez wykładowców z Dolnośląskiego Zespołu Parków Krajobrazowych – Centrum Bioróżnorodności

oraz zajęcia przyrodnicze prowadzone przez ekspertów z LP Nadleśnictwa Antonin – LKP „Lasy Rychtałskie”.

Najbardziej podobała się nam zorganizowana właśnie przez ten ośrodek w kwietniu „Noc sów”, na którą pojechali uczniowie klasy Vb wraz z wychowawczynią.

Pomysłodawcą i koordynatorem ogólnopolskim było stowarzyszenie „Ptaki Polskie” a lokalnymi organizatorami panowie Robert Kaczmarek i Waldemar Błażniak. Uczniowie dowiedzieli się o biologii i ochronie różnych gatunków sów występujących w Polsce, a następnie oglądali prezentację multimedialną i uczyli się rozpoznawać sowy po wyglądzie i wydawanych odgłosach. W części terenowej wycieczki uczniowie, podzieleni na małe grupy, udali się wraz z przewodnikami na nocne nasłuchy.

Uczestnictwo w Programie, a zwłaszcza korzystanie z oferty ośrodków pozaszkolnych, rozwija w uczniach chęć poznawania regionu i poczucie przynależności do niego. Wzmacnia także ich aktywność, wiarę we własne możliwości oraz możliwość samodoskonalenia się.

Nauczyciele także korzystają w pełni z efektów Programu, poszerzają swoją wiedzę o regionie, poznają atrakcyjne miejsca i niejednokrotnie wracają do nich z własnymi rodzinami i znajomymi.

Renata Fertun, Zespół Szkół w Odolanowie

Mój legendarny „Grabek”

foto Bożena Hołubka

Od kiedy nasze gimnazjum przystąpiło do Programu, a ja zostałam koordynatorem, zaczęliśmy umieszczać zasoby na portalu. Ale prawdziwa adrenalina rosła, gdy wysuwaliśmy się na prowadzenie z materiałami edukacyjnymi. Pojawił się konkurs WIE, dzięki któremu nasi uczniowie stanęli na podium. Wymyślone przez mnie postacie, bajki i legendy pojawiają się w wielu przedstawieniach, materiałach, pobudzają wyobraźnię małych i dużych. Najpierw miałam zabawę z tworzeniem legend, do których ilustracje wykonywał kolega z pracy – Robert Wolf, a teraz pojawia się ogromna radość, gdy obserwuję, jak to nasze dzieło jest wykorzystywane. Szczególnie wzruszyło mnie przedstawienie „Urodziny Grabka”, wykonane przez Radę Rodziców z SP nr 1 w Twardogórze, a także inscenizacja legendy „Królowa Skorynia”, wykonana przez twardogórskie przedszkolaki. Wymyślony przez nas Grabek na dobre zdomował się w Dolinie Baryczy, za co dziękuję wszystkim.

Bożena Hołubka, Gimnazjum nr 1 im. Polskich Olimpijczyków w Twardogórze

NAJAKTYWNIJSZE PLACÓWKI OŚWIATOWE w kategorii:

1. Liczba zamieszczanych zasobów w serwisie

GMINA	NAZWA
Twardogóra	Gimnazjum Nr 1 im. Polskich Olimpijczyków w Twardogórze
Milicz	Przedszkole Parafialne im. św. Feliksa z Cantalicio
Odolanów	Gimnazjum w Raczycach

2. Różnorodność materiałów zamieszczanych w serwisie

GMINA	NAZWA
Twardogóra	Gimnazjum Nr 1 im. Polskich Olimpijczyków w Twardogórze
Odolanów	Zespół Szkół w Odolanowie
Milicz	Dzienny Ośrodek Rehabilitacyjno-Wychowawczy

Dążąc do doskonałości

Zajęcia w Centrum Edukacji Ekologicznej Nadleśnictwa Żmigród

Przez dwa lata w Centrum wsłuchiwałyśmy się w głosy uczestników, prosząc ich o opinie na temat naszych zajęć. Wynika z nich, że zarówno nudne, jak i super były: filmy, karty pracy, spacer w terenie, zajęcia z mikroskopami, zabawy w terenie, osoby prowadzące. No i sami powiedzcie, jak tu znaleźć złoty środek? Na całe szczęście tych minusów jest zdecydowanie mniej.

Wszystkim uczestnikom (ponad 20 tysięcy osób w ciągu 2 lat) serdecznie dziękujemy za udział w zajęciach i wyrażone przez nich opinie. Czytamy je z niesłabnącym zainteresowa-

niem i na ich podstawie ciągle staramy się dążyć do doskonałości.

Anna Zelenay, Nadleśnictwo Żmigród

NAJAKTYWNIJSZE OŚRODKI EDUKACJI

1. W kategorii NIEKOMERCYJNE

GMINA	NAZWA
Żmigród	Centrum Edukacji Ekologicznej Nadleśnictwa Żmigród – LKP „Lasy Doliny Baryczy”
Milicz	Dolnośląski Zespół Parków Krajobrazowych, Centrum Bioróżnorodności Dolina Baryczy
Milicz	Centrum Edukacji LKP „Lasy Doliny Baryczy” – „Dom Drzewa”

Z tej edukacji jest chleb

Pierwsze kroki w działaniach edukacyjnych zaczęliśmy stawiać jesienią 2014 roku. Mamy do wyboru kilka tematów zajęć terenowych dla przedszkolaków i starszych grup wiekowych. Dużym zainteresowaniem cieszą się „Warsztaty Małego Piekarza”, na których dzieci, przy współpracy z lokalną piekarnią, własnoręcznie przygotowują swój mały chlebek i zabierają go na pamiątkę do domu. Oferta jest zgodna z obowiązującą podstawą programową w szkołach i przedszkolach.

Dzięki Edukacji dla Doliny Baryczy wiele placówek edukacyjnych skorzystało z naszych propozycji. Mamy nadzieję, że liczba ta z roku na rok będzie wzrastała. To był świetny pomysł na zwiększenie obrotów obiektu w dni powsze-

dnie. Oferta edukacyjna napędza ofertę gastronomiczną i odwrotnie. Dlatego też w planach mamy już nowe pomysły na edukację, które powinny przypość wam do gustu. Chcemy, aby nasze propozycje były dostępne przez cały rok, na pewno pojawią się nowe warsztaty dla dzieci, oparte na lokalnych produktach. Szukujemy kolejną ścieżkę edukacyjną.

Łukasz Kierzek,

Rodzinny Park Przygód Górecznik w Antoninie

2. W kategorii KOMERCYJNE

GMINA	NAZWA
Przygodzice	Rodzinny Park Przygód Górecznik w Antoninie
Milicz	Kreatywny Obiekt Multifunkcyjny w Miliczu
Milicz	Usługi Turystyczne Włodzimierz Ranoszek

Akcja z rodzicami na dywaniku

Jak zachowuje się dziecko w grupie? Jak odkrywa przyrodę i inne kultury? Rodzice na własne oczy mogli to obserwować co środę od września ubiegłego roku. To wówczas ruszyła w Bibliotece Publicznej im. Władysława Stanisława Reymonta w Twardogórze akcja „Środowe popołudniowe czytanki”, zainicjowana przez bibliotekarkę Annę Rydzik. W tym projekcie wykorzystaliśmy wszystkie pomoce edukacyjne z Doliny Baryczy: bajki, gry, puzzle czy kukielki. Rodzice chętnie uczestniczyli w zajęciach i zabawie, aby lepiej poznać nasz region. Taka była zresztą idea projektu – aktywowanie rodziców do wspólnych zabaw edukacyjnych i kulturalnych. Pozwoliło im to cofnąć się w czasy dzieciństwa, zapomnieć o codzienności

i po prostu poleżeć na dywaniku, aby zagłębić się w ciekawej lekturze ze swoimi pociechami. Atrakcją na zakończenie projektu było wspólne spotkanie w plenerze, poznawanie regionu poprzez odkrywanie naszych krajobrazów.

Beata Pięta, Biblioteka Publiczna im. Reymonta w Twardogórze

3. W kategorii PROJEKTOWE

GMINA	NAZWA
Twardogóra	Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy im. Władysława Stanisława Reymonta w Twardogórze
Milicz	Stowarzyszenie na Rzecz Edukacji Ekologicznej „Dolina Baryczy”
Milicz	Fundacja Doliny Baryczy

Czego uczy dzieci teatr

W treściach podstawy programowej dla pierwszego etapu edukacyjnego zawarto uczestnictwo dzieci w zabawach teatralnych. Zorganizowałam takie zabawy, wykorzystując kukielki i pacynki.

Poznanie teatru, zawodów z nim związanych oraz różnych form teatralnych było tematem jednego tygodnia nauki. Dzieci zapoznały się z pracą aktora i lalkarza oraz rodzajami lalek występujących na scenie. Przez cały tydzień nauki o teatrze dzieci miały stały dostęp do kukielek, pacynek i minikurtyny. Z przyjemnością obserwowałam, jakim zainteresowaniem cieszyły się te pomoce. Podczas każdej wolnej chwili dzieci bawiły się w przedstawienia teatralne, które na poczekaniu wymyślały i od razu wystawiały przed publicznością. Zabawa ta kształciła ich umiejętności wchodzenia w rolę aktora i widza,

ale również ujawniała zdolności organizacyjne i predyspozycje przywódcze. Już pierwszego dnia dwoje dziewcząt przejęło przewodnictwo, wybierając poszczególnych aktorów i przydzielając im pacynki, kukielki oraz role. Myślę, że warto zostawić dzieciom inicjatywę i pozwolić na samodzielne zabawy.

Renata Skorupa,

Szkoła Podstawowa w Przygodziczkach

3. Korzystanie ze SPRZĘTU I POMOCY edukacyjnych pozyskanych z Projektu

GMINA	NAZWA
Przygodzice	Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Przygodziczkach
Przygodzice	Publiczne Przedszkole Bajka w Jankowie Przygodzkim
Sośnie	Zespół Szkół w Pawłowic